

Seat No. : _____

JD-128

July-2021

M.A., Sem.-IV

**510 : Economics
(Economics of Social Infrastructure)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : (1) 1 થી 8 પ્રશ્નોના માર્ક્સ સરખા છે, ગમે તે ત્રણનાં જવાબ લખો. 42
(2) પ્રશ્ન-9 ફરજિયાત છે.

1. આરોગ્ય એટલે શું ? આરોગ્ય માટેની માંગ અને પુરવઠાનો ખ્યાલ સમજાવો.
2. સ્વાસ્થ્ય ક્ષેત્રમાં સરકારની ભૂમિકા અને નિષ્ફળતા સમજાવો.
3. વિકેન્દ્રીકરણનો ખ્યાલ વિગતે સમજાવો. વિકેન્દ્રીકરણ અને ખાનગી-જાહેર મિશ્રિત સ્વાસ્થ્ય પદ્ધતિનાં સુધારણાઓ દર્શાવો.
4. સ્વાસ્થ્ય સંભાળ એટલે શું ? ખાનગી અને જાહેરક્ષેત્ર વચ્ચે સ્વાસ્થ્ય સંભાળનો તફાવત સમજાવો.
5. શિક્ષણની લાક્ષણિકતા સમજાવી તેના વિવિધ પ્રકાર ચર્ચો.
6. ભારતીય શૈક્ષણિક ક્ષેત્રે મૂડીરોકાણની ચર્ચા કરો.
7. ભારતમાં શિક્ષણ માટેના વિશિષ્ટ કાર્યક્રમોની ચર્ચા કરો.
8. શિક્ષણમાં નાણાકીય રોકાણની વૈકલ્પિક પદ્ધતિની સમજૂતી આપો.

9. સાચો વિકલ્પ શોધીને જવાબ લખો : (ગમે તે ચાર)

8

- (1) મૃત્યુદર એટલે દર _____ ની વસ્તીએ વર્ષ દરમિયાન થતા મૃત્યુ.
(a) 100 (b) 1000
(c) 500 (d) 300
- (2) _____ બેરોજગારીના કારણે શહેરીકરણની સમસ્યા ઉભી થાય છે.
(a) ગ્રામીણ (b) પ્રચ્છન્ન
(c) કૃષિ (d) બધા
- (3) શિક્ષણની ગુણવત્તામાં ફેરફાર થવાથી આર્થિક વૃદ્ધિમાં _____ થાય છે.
(a) વધારો (b) ઘટાડો
(c) શૂન્ય (d) કોઈ ફરક પડતો નથી.
- (4) ભારતીય બંધારણની કલમ _____ અંતર્ગત બાળકોના વિકાસની તકો અને સગવડો આપવામાં આવી છે.
(a) 36 (b) 37
(c) 38 (d) 39
- (5) ભારતમાં નવી શિક્ષણ નીતિ _____ વર્ષમાં આવી.
(a) 1990 (b) 2000
(c) 2020 (d) 1986
- (6) WHOનું પૂરું નામ આપો.
(a) વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશન (b) વર્લ્ડ હેરિટેજ ઓર્ગેનાઇઝેશન
(c) વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગેનાઇઝેશન (d) વર્લ્ડ હ્યુમન ઓર્ગેનાઇઝેશન
- (7) UNDPનું પૂરું નામ આપો.
(a) યુનિયન નેશન્સ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ
(b) યુનાઇટેડ નેશન્સ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ
(c) યુનાઇટેડ નેશનલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ
(d) યુનિયન નેશનલ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ
- (8) HDIનું પૂરું નામ આપો.
(a) હૈદરાબાદ ડેવલપમેન્ટ ઇન્ડેક્સ (b) હિન્દુસ્તાન ડીઝાસ્ટર ઇન્ડેક્સ
(c) હ્યુમન ડેવલપમેન્ટ ઇન્ડેક્સ (d) હૈદરાબાદ ડીઝાસ્ટર ઇન્ડેક્સ

Seat No. : _____

JD-128

July-2021

M.A., Sem.-IV

**510 : Economics
(Economics of Social Infrastructure)**

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions : (1) 1 to 8 questions carry **equal** marks. Write any **three**. **42**

(2) Question No. 9 is *compulsory*.

Attempt any **three** questions :

1. What is Health ? Explain the concept of demand and supply for Health.
2. Explain the role and failure of government in the health sector.
3. Explain the concept of decentralization. Demonstrate improvements to decentralization and private-public mixed health practices.
4. What is healthcare ? Explain the difference between private and public healthcare.
5. Explain the characteristics of Education and its various types.
6. Discuss investment and education of Indian.
7. Discuss specific programs for education in India.
8. Explain the alternative method of Financial investment in education.

9. Give right options from below : (write **four**)

- (1) Death rate means per _____ population deaths during a year.
 - (a) 100
 - (b) 1000
 - (c) 500
 - (d) 300

 - (2) Urbanization problem is created because of _____ unemployment.
 - (a) rural
 - (b) disguise
 - (c) agriculture
 - (d) All of these

 - (3) Economic growth is _____ with change in the quality of education.
 - (a) increased
 - (b) decreased
 - (c) zero
 - (d) no effect

 - (4) Under Section _____ of Constitution of India opportunities for development and facilities to the children.
 - (a) 36
 - (b) 37
 - (c) 38
 - (d) 39

 - (5) New Education Policy in India is implemented in the year _____.
 - (a) 1990
 - (b) 2000
 - (c) 2020
 - (d) 1986

 - (6) Give full form of WHO :
 - (a) World health Organization
 - (b) World Heritage Organization
 - (c) World Help Organization
 - (d) World Human Organization

 - (7) Give the full form of UNDP :
 - (a) Union Nations Development Program
 - (b) United Nations Development Program
 - (c) United National Development Program
 - (d) Union National Development Program

 - (8) Give the full form of HDI :
 - (a) Hyderabad Development Index
 - (b) Hindustan Disaster Index
 - (c) Human Development Index
 - (d) Hyderabad Disaster Index
-